

De slag bij Neufchâteau (22 Augustus 1914)

Op 22 augustus 1914 was het vierde Franse leger van plan om de linkerflank van het Duitse leger aan te vallen en uit te schakelen. Die was na een grootschalige aanval vanuit het Franse Mercy-le-Haut namelijk naar het noorden doorgestoten, tot aan Maissin. Het Duitse leger was zo tot ver in België doorgedrongen en het front was meer dan honderd kilometer lang. De Engelsen waren op dat ogenblik in de streek van Bergen actief. Om die reden trok de 5de brigade van de koloniale infanterie, aangevoerd door Generaal Goullet, vanuit Les Bulles. Het was de bedoeling dat ze om 11 uur bij Neufchâteau zouden aankomen. De tocht was afmattend en liep vertraging op doordat Duitse verkenners er niet voor terugdeinsden om het vuur te openen. Toch slaagde de brigade erin om op schema te blijven!

Aan de andere kant van de heuvel La Hette, stuitte het vooruitgeschoven 23ste regiment van de koloniale infanterie aan de rand van Neufchâteau, op de weg naar Bertrix, onverwacht op grote aantallen Duitse troepen. Hoewel beide zijden verrast waren door de aanwezigheid van de vijand, braken de gevechten onmiddellijk los. De Franse kolonel Nèple sloeg zijn hoofdkwartier op in Malome en probeerde het bos van Ospôt in te nemen, maar zijn compagnieën werden er verjaagd. De Duitsers van de 21ste infanteriedivisie maakten elke vorm van communicatie onmogelijk, en dat tot het einde van de slag. De Fransen konden zich dus niet terugtrekken en er kon ook geen versterking komen. Zo werd La Hette een van de twee fronten en hoewel ze vlakbij waren, zaten de soldaten er volledig geïsoleerd.

Intussen probeerde Generaal Goullet met zijn andere regiment, het 21ste van kolonel Aubé, een omtrekkende beweging te maken. Vanuit Montplainchamps trok hij naar Nolinfaing en Le Sart, waarna hij naar het noorden draaide en het front van Ospôt aanviel, dat in Duitse handen was. Hij bereidde ook de komst voor van de 3de koloniale infanteriedivisie op de weg vanuit Rossignol. Hij wist namelijk niet dat die daar door de vijand was afgeslacht. Inmiddels waren de Duitsers van de 25ste divisie hun verdediging echter al aan het versterken. Binnen de kortste keren hadden zij veel meer troepen ter plaatse: bij het einde van de gevechten was de verhouding zelfs een tegen zes. Daarbij kwam nog dat ze batterijen hadden ingezet. Daar zat ook zware artillerie bij. Hierdoor leidden de aanvallen van de Franse infanteriesoldaten alleen tot nog meer doden en gewonden. Al gauw hadden de Duitsers op alle fronten de overhand.

Aanvankelijk probeerde Generaal Goullet overal versterking te sturen, want zowel aan zijn linker- als aan zijn rechterkant was de situatie kritiek. Maar tegen een uur of vier in de namiddag zag hij in dat de toestand hopeloos was. Hij besloot dat het beter was om de aftocht te blazen. De achterhoede, aan de rand van het bos van Chiny ten zuiden van Grapfontaine, hielp bij de terugtocht. Een kleine helft van de zesduizend marinesoldaten slaagde er zo in om Frankrijk te bereiken. Van de andere helft zijn er 1050 op het slagveld gestorven. En dat terwijl er bij de Duitsers slechts een vierhonderdtal doden vielen.

Door de verbeterde weerstand van de Fransen waren de Duitsers ervan overtuigd dat ze tegen een volledige divisie aan het strijden waren. Daarom achtervolgden ze de overwonnen Fransen niet, ze vreesden anders opnieuw in moordende gevechten terecht te komen.

De Slag bij Neufchâteau maakt deel uit van een twintigtal afzonderlijke confrontaties die samen de Slag der Grenzen vormen. Stuk voor stuk liepen die gevechten uit op een Franse nederlaag. Op 22 augustus 1914 verloren 27.000 Franse soldaten het leven. Die datum is daarmee de dodelijkste dag in de hele Franse militaire geschiedenis.

